

19. marts 2026

FM2026/176

I medfør af § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter vi følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt Grønland bør udvikle en national alkoholpolitik med barnets rettigheder som det overordnede princip, samt hvordan balancen mellem individuel frihed og beskyttelsen af børn bør tilrettelægges.

(Medlemmer af Inatsisartut Nivi Rosing og Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit)

Hvis vi som samfund mener alvorligt, at børn i Grønland skal vokse op i trygge rammer, må vi også være vilige til at træffe modige politiske beslutninger. Beskyttelsen af børn kræver nogle gange, at vi tør tage svære diskussioner og vælge løsninger, der på kort sigt kan være politisk vanskelige, men som på længere sigt kan skabe bedre vilkår for børn og familier.

Alkoholproblemer har gennem generationer haft dybe konsekvenser for børn og familier i Grønland. Selvom der gennem mange år er gennemført forskellige indsatser og kampagner, viser forskning fortsat, at alkohol spiller en central rolle i en række af de mest alvorlige sociale problemer i samfundet – herunder vold i hjemmet og seksuelle overgreb mod børn.

Grønland har gennem FN's konvention om Børnenes rettigheder forpligtet sig til at beskytte børn og sikre deres rettigheder. Konventionen fastslår blandt andet:

Artikel 3: Barnets bedste skal komme i første række i alle beslutninger, der vedrører børn.

Artikel 6: Barnet har ret til liv og til udvikling.

Artikel 19: Barnet skal beskyttes mod alle former for vold, misbrug og omsorgssvigt.

Artikel 24: Barnet har ret til den højest opnåelige sundhed.

Artikel 27: Barnet har ret til en levestandard, der sikrer dets udvikling.

Disse rettigheder er ikke kun principper – de er internationale forpligtelser, som Grønland har påtaget sig.

Forskning fra befolkningsundersøgelser i Grønland viser¹, at en betydelig del af befolkningen har været udsat for alvorlige belastninger i barndommen.

¹ https://www.sdu.dk/sif/-/media/images/sif/udgivelser/2021/mental_sundhed_unge_helbred_dk.pdf

Undersøgelser viser blandt andet, at 4 ud af 10 børnefamilier har alkoholproblemer, og at 26,4 % af kvinder og 10,4 % af mænd har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

Der er samtidig en stærk sammenhæng mellem alkoholproblemer i hjemmet og risikoen for overgreb:

- 13,2 % oplevede seksuelle overgreb, hvis der aldrig var alkoholproblemer i hjemmet
- 20,8 %, hvis der af og til var alkoholproblemer
- 32,9 %, hvis der ofte var alkoholproblemer

Det betyder, at børn, der vokser op i hjem med hyppige alkoholproblemer, har mere end dobbelt så høj risiko for seksuelle overgreb.

Der er også en klar sammenhæng mellem alkoholproblemer og vold:

- 47,3 % oplever grov fysisk vold senere i livet, hvis der ofte var alkoholproblemer i barndomshjemmet.

Vold foregår ofte i hjemmet. Blandt kvinder med hjemmeboende børn har 17 % været udsat for vold eller trusler inden for det seneste år, og meget af denne vold finder sted i hjemmet, hvor børn kan være vidner til den.

Alkohol er både bagvedliggende årsag til og udløsende faktor for selvmord.

Disse tal viser, at alkoholproblemer ikke kun påvirker den enkelte voksne. De påvirker i høj grad også børnene.

Anbefalinger til en grønlandsk alkoholpolitik udarbejdet i 2025² i samarbejde med World Health Organization peger på en række veldokumenterede virkemidler til at reducere alkoholrelaterede skader.

Disse omfatter blandt andet:

- regulering af tilgængeligheden af alkohol
- begrænsning af alkoholreklamer
- brug af pris- og afgiftsinstrumenter
- styrket forebyggelse og behandling
- tidlig støtte til børn i familier med alkoholproblemer
- Internationale erfaringer viser, at en samlet og langsigtet alkoholpolitik kan være et vigtigt redskab til at reducere både sundhedsproblemer og sociale problemer.

Grønland har i dag mange indsatser på alkoholområdet, f. eks. Inuuneritta III³, men der findes ikke én samlet national alkoholpolitik, der sætter en klar retning for forebyggelse, regulering og beskyttelse af børn.

² <https://naalakkersuisut.gl/-/media/nyheder/2025/10/anbefalinger-til-alkoholpolitik-2025-dk.pdf>

<https://naalakkersuisut.gl/-/media/nyheder/2025/10/imigassaq-aalakoornartortalik-pillugu-ukiunut-arlalinnut-politikkissamut-inassuteqaatit.pdf>

<https://mio.gl/til-boern-og-unge/dine-rettigheder/boernekonventionen/?lang=da>

³ https://paarisa.gl/materialer/film_og_udgivelser/inuuneritta/inuuneritta-iii?sc_lang=da

Spørgsmålet er derfor ikke kun, hvilke konkrete tiltag der skal gennemføres.

Spørgsmålet er også, hvilket princip der skal være styrende.

Skal alkoholpolitikken primært handle om individuel frihed – eller skal den også handle om samfundets ansvar for at beskytte børn?

Dette debatforslag har derfor til formål at give Inatsisartuts partier mulighed for tydeligt at tilkendegive deres holdning til:

1. Om Grønland bør udvikle en national alkoholpolitik
2. Om barnets rettigheder skal være det overordnede princip i en sådan politik
3. Hvordan beskytter vi børn og unge samtidig med, at vi tager hensyn til de voksnes personlige frihed. Når forskning viser en klar sammenhæng mellem alkoholproblemer i hjemmet og risikoen for vold og seksuelle overgreb mod børn, rejser det et grundlæggende politisk spørgsmål:

Er vi som samfund villige til at sætte barnets tarv først?

Dette debatforslag har derfor til formål at skabe en principiel debat i Inatsisartut om, hvorvidt Grønland bør udvikle en national alkoholpolitik, hvor børns rettigheder og trivsel står i centrum.